

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు
శ్రీ వేంకటేశ్వర భక్తి ఛానల్

శ్రీమద్రామానుజం
బాలకాండ
సకలసంపత్సూచం

ఆరవ అఖండ పాఠ్యము
31.01.2022 - సోమవారం

పాఠ్యము సర్గలు : 05

సర్గల వరుస సంఖ్యలు :

22, 23, 24, 25, 26 సర్గలు

పాఠ్యము సర్గల శ్లోకాల సంఖ్య

23 + 22 + 32 + 22 + 36 = 135 శ్లోకాలు

అఖండ బాలకాండ వరనం

పుష్య బహుళ
చతుర్దశి

శ్రీ గురుభ్యోనమః

31-01-2022
సోమవారము

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివోసభ్యోనమః

శ్రీవేంకటాచలాధీశం, శ్రీయాధ్యాసితవక్షసమ్ ।
శ్రీతచేతనమందారం, శ్రీనివాసమహం భజే ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, ఆస్మిన్నువనే, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః, వినాశనార్థం, భారతవర్షస్య, అభివృద్ధౌ నిమగ్నానామ్, విద్యావిత్తవాణిజ్య, కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధీత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, తేషాం, సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, అనూఢానాం, శీఘ్రమేవ, వివాహసిద్ధ్యర్థం, దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం, సంతానార్థినాం, శీఘ్రమేవ, సత్సంతానప్రాప్త్యర్థం, తతః, పితృదేవతాప్రీత్యర్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, సకలసంపత్ప్రదే, శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణాంతర్గతే, బాలకాండే, ద్వావింశతి సర్గతః, షడ్వింశతీసర్గాంత-శ్లోకపారాయణం, తథా, శ్రీమద్యోగవాసిష్ఠే, విషూచికామహామారీ నివారకస్య, మహామంత్రస్య పారాయణం, శ్రీధన్వంతరిమంత్రపారాయణం చ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

- శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన** - వాల్మీకేర్మునిసంహస్య, కవితావనచారిణః ।
శృణ్వన్ రామకథానాదం, కో న యాతి పరాం గతిమ్ ॥
- శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన** - యత్ర యత్ర రఘునాథకీర్తనం, తత్ర తత్ర కృతమస్తకాంజలిమ్ ।
బాష్పవారి పరిపూర్ణలోచనం, మారుతిం నమత రాక్షసాంతకమ్ ॥
- శ్రీ రిషూయణ ప్రార్థన** - వేదవేద్యే పరే పుంసి, జాతే దశరథాత్మజే ।
వేదః ప్రాచేతసాదాసీత్, సాక్షాద్రామాయణాత్మనా ॥
- శ్రీ రిషు ప్రార్థన** - ఆపదామపహర్తారం, దాతారం సర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం, భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

శ్రీరిషుచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే ద్వావింశస్సర్గః

1. తథా వసిష్ఠే బ్రువతి రాజా దశరథస్సుతమ్ ।
ప్రహృష్టవదనో రామమ్ ఆజుహోవ సలక్ష్మణమ్ ॥ 22.1 ॥
2. కృతస్వప్త్యయనం మాత్రా పిత్రా దశరథేన చ ।
పురోధసా వసిష్ఠేన మంగళైరభిమంత్రితమ్ ॥ 22.2 ॥
3. స పుత్రం మూర్ఖ్యుపాఘ్రూయ రాజా దశరథః ప్రియమ్ ।
దదౌ కుశికపుత్రాయ సుప్రీతేనాన్తరాత్మనా ॥ 22.3 ॥
4. తతో వాయుస్సుఖస్పర్శః విరజస్కో వనౌ తదా ।
విశ్వామిత్రగతం రామం దృష్ట్వా రాజీవలోచనమ్ ॥ 22.4 ॥
5. పుష్పవృష్టిర్మహాత్యాసీత్ దేవదున్దభినిఃస్వనైః ।
శంఖదున్దభినిర్ఘోషః ప్రయాతే తు మహాత్మని ॥ 22.5 ॥
6. విశ్వామిత్రో యయావగ్రే తతో రామో మహాయశాః ।
కాకపక్షధరో ధన్వీ తం చ సౌమిత్రిరన్వగాత్ ॥ 22.6 ॥
7. కలాపినా ధనుస్పాణీ శోభయానా దిశో దశ ।
విశ్వామిత్రం మహాత్మానం త్రిశీర్షావివ పన్నగౌ ।
అనుజగ్మతురక్షుద్రౌ పితామహమివాశ్వినౌ ॥ 22.7 ॥
8. తదా కుశికపుత్రం తు ధనుస్పాణీ స్వలంకృతౌ ।
బద్ధగోధాంగుళిత్రాణౌ ఖడ్గవన్తౌ మహాద్యుతీ ॥ 22.8 ॥
9. కుమారౌ చారువపుషౌ భ్రాతరౌ రామలక్ష్మణౌ ।
అనుయాతౌ శ్రియా దీప్త్యా శోభయేతామనిన్దితౌ ।
స్థాణుం దేవమివాచిన్త్యం కుమారావివ పావకీ ॥ 22.9 ॥
10. అధ్యర్థయోజనం గత్వా సరయ్యా దక్షిణే తటే ।
రామేతి మధురాం వాణీం విశ్వామిత్రోఽభ్యభాషత ॥ 22.10 ॥
11. గృహోణ వత్స సలిలం మా భూత్కాలస్య పర్యయః ।
మంత్రగ్రామం గృహోణ త్వం బలామతిబలాం తథా ॥ 22.11 ॥
12. న శ్రమో న జ్వరో వా తే న రూపస్య విపర్యయః ।
న చ సుప్తం ప్రమత్తం వా ధర్షయిష్యన్తి నైరృతాః ॥ 22.12 ॥
13. న బాహ్వ్యాస్సదృశో వీర్యే పృథివ్యామస్తి కశ్చన ।
త్రిషు లోకేషు వై రామ న భవేత్సదృశస్తవ ॥ 22.13 ॥

14. న సౌభాగ్యే న దాక్షిణ్యే న జ్ఞానే బుద్ధినిశ్చయే ।
నోత్తరే ప్రతివక్తవ్యే సమో లోకే తవానఘ ॥ 22.14 ॥
15. ఏతద్విద్యాద్వయే లబ్ధే భవితా నాస్తి తే సమః ।
బలాచాతిబలా చైవ సర్వజ్ఞానస్య మాతరౌ ॥ 22.15 ॥
16. క్షుత్ప్రిసాసే న తే రామ భవిష్యేతే నరోత్తమ ।
బలామతిబలాం చైవ పఠతః పథి రాఘవ ॥ 22.16 ॥
17. విద్యాద్వయమధీయానే యశశ్చాప్యతులం త్వయి ।
పితామహసుతే హ్యేతే విద్యే తేజస్సమన్వితే ॥ 22.17 ॥
18. ప్రదాతుం తవ కాకుత్స్థ సదృశస్త్వం హి ధార్మిక ॥ 22.18 ॥
19. కామం బహుగుణాస్పర్వే త్వయ్యేతే నాత్ర సంశయః ।
తపసా సంభృతే చైతే బహురూపే భవిష్యతః ॥ 22.19 ॥
20. తతో రామో జలం స్పృష్ట్వా ప్రహృష్టవదనశ్చుచిః ।
ప్రతిజగ్రాహ తే విద్యే మహర్షేర్భావితాత్మనః ॥ 22.20 ॥
21. విద్యాసముదితో రామః శుశుభే భూరివిక్రమః ।
సహస్రశ్మిర్భగవాన్ శరదీవ దివాకరః ॥ 22.21 ॥
22. గురుకార్యాణి సర్వాణి నియుజ్య కుశికాత్మజే ।
ఊషుస్తాం రజనీం తత్ర సరయ్యాం సుసుఖం త్రయః ॥ 22.22 ॥
23. దశరథన్యపసూనుసత్తమాభ్యాం, తృణశయనేఽనుచితే తదోషితాభ్యామ్ ।
కుశికసుతవచోఽనులాలితాభ్యాం, సుఖమివ సా విబభౌ విభావరీ చ ॥22.23॥

ఇత్యార్షే శ్రీమదామ్రాయణీకి రామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే ద్వావింశస్సర్గః

అథ శ్రీమదామ్రాయణీకిరామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే త్రయోవింశస్సర్గః

24. ప్రభాతాయాం తు శర్వర్యాం విశ్వామిత్రో మహామునిః ।
అభ్యభాషత కాకుత్స్థా శయానౌ పర్ణసంస్తరే ॥ 23.1 ॥
25. కౌసల్యా సుప్రజా రామ పూర్వా సన్ధ్యా ప్రవర్తతే ।
ఉత్తిష్ట నరశార్దూల కర్తవ్యం దైవమాహ్నికమ్ ॥ 23.2 ॥
26. తస్యర్షేః పరమోదారం వచశ్రుత్వా నరోత్తమౌ ।
స్నాత్వా కృతోదకౌ వీరౌ జేపతుః పరమం జపమ్ ॥ 23.3 ॥
27. కృతాహ్నికౌ మహావీర్యా విశ్వామిత్రం తపోధనమ్ ।
అభివాద్యాభిసంహృష్టౌ గమనాయాభితస్థతుః ॥ 23.4 ॥

28. తౌ ప్రయాతౌ మహావీర్యా దివ్యాం త్రిపథగాం నదీమ్ ।
దదృశాతే తతస్తత్ర సరయ్యాః సంగమే శుభే ॥ 23.5 ॥
29. తత్రాశ్రమపదం పుణ్యమ్ ఋషీణాముగ్రతేజసామ్ ।
బహువర్షసహస్రాణి తప్యతాం పరమం తపః ॥ 23.6 ॥
30. తం దృష్ట్వా పరమప్రీతౌ రాఘవౌ పుణ్యమాశ్రమమ్ ।
ఊచతుస్తం మహాత్మానం విశ్వామిత్రమిదం వచః ॥ 23.7 ॥
31. కస్యాయమాశ్రమః పుణ్యః కో న్వస్మిన్వసతే పుమాన్ ।
భగవన్ శ్రోతుమిచ్ఛావః పరం కౌతూహలం హి నౌ ॥ 23.8 ॥
32. తయోస్తద్వచనం శ్రుత్వా ప్రహస్య మునిపుంగవః ।
అబ్రవీచ్ఛూయతాం రామ యస్యాయం పూర్వ ఆశ్రమః ॥ 23.9 ॥
33. కన్దర్పో మూర్తిమానాసీత్ కామ ఇత్యుచ్యతే బుధైః ।
తపస్యస్తమిహ స్థాణుం నియమేన సమాహితమ్ ॥ 23.10 ॥
34. కృతోద్వాహం తు దేవేశం గచ్ఛంతం సమరుద్గణమ్ ।
ధర్షయామాస దుర్మేధాః హుంకృతశ్చ మహాత్మనా ॥ 23.11 ॥
35. అవదగ్ధస్య రాద్రేణ చక్షుషా రఘునన్దన ।
న్యశీర్యస్త శరీరాత్స్వాత్ సర్వగాత్రాణి దుర్మతేః ॥ 23.12 ॥
36. తస్య గాత్రం హతం తత్ర నిర్దగ్ధస్య మహాత్మనా ।
అశరీరః కృతః కామః క్రోధాద్దేవేశ్వరేణ హి ॥ 23.13 ॥
37. అనంగ ఇతి విఖ్యాతః తదా ప్రభృతి రాఘవ ।
స చాంగవిషయశ్రీమాన్ యంత్రాంగం ప్రముమోచ హ ॥ 23.14 ॥
38. తస్యాయమాశ్రమః పుణ్యః తస్యేమే మునయః పురా ।
శిష్యా ధర్మపరా నిత్యం తేషాం పాపం న విద్యతే ॥ 23.15 ॥
39. ఇహోద్య రజనీం రామ వసేమ శుభదర్శన ।
పుణ్యయోస్సరితోర్మధ్యే శ్వస్తరిష్యామహే వయమ్ ॥ 23.16 ॥
40. అభిగచ్ఛామహే సర్వే శుచయః పుణ్యమాశ్రమమ్ ।
స్నాతాశ్చ కృతజప్యాశ్చ హుతహవ్యా నరోత్తమ ॥ 23.17 ॥
41. తేషాం సంవదతాం తత్ర తపోదీర్ఘేణ చక్షుషా ।
విజ్ఞాయ పరమప్రీతాః మునయో హర్షమాగమన్ ॥ 23.18 ॥
42. అర్ఘ్యం పాద్యం తథాఽతిధ్యం నివేద్య కుశికాత్మజే ।
రామలక్ష్మణయోః పశ్చాత్ అకుర్వన్నతిథిక్రియామ్ ॥ 23.19 ॥

43. సత్కారం సమనుప్రాప్య కథాభిరభిరంజయన్ ।
యథార్హమజపన్ సన్ధ్యామ్ ఋషయస్తే సమాహితాః ॥ 23.20 ॥

44. తత్ర వాసిభిరానీతాః మునిభిస్సువ్రతైః సహ ।
న్యవసన్ సుసుఖం తత్ర కామాశ్రమపదే తదా ॥ 23.21 ॥

45. కథాభిరభిరామాభిః అభిరామౌ నృపాత్మజౌ ।
రమయామాస ధర్మాత్మా కౌశికో మునిపుంగవః ॥ 23.22 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే త్రయోవింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే చతుర్వింశస్సర్గః

46. తతః ప్రభాతే విమలే కృత్వాహ్నికమర్చిస్తమా ।
విశ్వామిత్రం పురస్కృత్య నద్యాస్తీరముపాగతౌ ॥ 24.1 ॥

47. తే చ సర్వే మహాత్మానః మునయస్సంశితవ్రతాః ।
ఉపస్థాప్య శుభాం నావం విశ్వామిత్రమథాబ్రువన్ ॥ 24.2 ॥

48. ఆరోహతు భవాన్నావం రాజపుత్రపురస్కృతః ।
అరిష్టం గచ్ఛ పన్థానం మా భూత్కాలవిపర్యయః ॥ 24.3 ॥

49. విశ్వామిత్రస్తథేత్యుక్త్వా తాన్పషీనభిపూజ్య చ ।
తతార సహితస్తాభ్యాం సరితం సాగరంగమామ్ ॥ 24.4 ॥

50. తతశ్చుశ్రావ వై శబ్దమ్ అతిసంరమ్భవర్ధితమ్ ।
మధ్యమాగమ్య తోయస్య సహ రామః కనీయసా ॥ 24.5 ॥

51. అథ రామస్సరిన్మధ్యే పప్రచ్ఛ మునిపుంగవమ్ ।
వారిణో భిద్యమానస్య కిమయం తుములో ధ్వనిః ॥ 24.6 ॥

52. రాఘవస్య వచశ్రుత్వా కౌతూహలసమన్వితః ।
కథయామాస ధర్మాత్మా తస్య శబ్దస్య నిశ్చయమ్ ॥ 24.7 ॥

53. కైలాసపర్వతే రామ మనసా నిర్మితం సరః ।
బ్రహ్మణా నరశార్దూల తేనేదం మానసం సరః ॥ 24.8 ॥

54. తస్మాత్సుప్రావ సరసః సాయోధ్యాముపగూహతే ।
సరః ప్రవృత్తా సరయూః పుణ్యా బ్రహ్మసరశ్చ్యుతా ॥ 24.9 ॥

55. తస్యాయమతులశ్శబ్దః జాహ్నవీమభివర్తతే ।
వారిసంక్షోభజో రామ ప్రణామం నియతః కురు ॥ 24.10 ॥

56. తాభ్యాం తు తావుభౌ కృత్వా ప్రణామమతిధార్మికౌ ।
తీరం దక్షిణమాసాద్య జగ్ముతుర్లఘువిక్రమా ॥ 24.11 ॥
57. స వనం ఘోరసంకాశం దృష్ట్వా నృపవరాత్మజః ।
అవిప్రహతమైక్ష్వాకః పప్రచ్ఛ మునిపుంగవమ్ ॥ 24.12 ॥
58. అహలా వనమిదం దుర్గం ఝిల్లికాగణనాదితమ్ ।
భైరవైశ్వాపదైః పూర్ణం శకున్తైర్దారుణారుతైః ॥ 24.13 ॥
59. నానాప్రకారైశ్చకునైః వాశ్యద్భిర్భైరవైః స్వనైః ।
సింహవ్యాఘ్రవరాహైశ్చ వారణైశ్చోపశోభితమ్ ॥ 24.14 ॥
60. ధవాశ్యకర్ణకకుభైః మరుతిన్దుకపాటలైః ।
సంకీర్ణం బదరీభిశ్చ కిన్వేతద్దారుణం వనమ్ ॥ 24.15 ॥
61. తమువాచ మహాతేజాః విశ్వామిత్రో మహామునిః ।
శ్రూయతాం వత్స కాకుత్స్థ యస్యైతద్దారుణం వనమ్ ॥ 24.16 ॥
62. ఏతౌ జనపదౌ స్ఫీతౌ పూర్వమాస్తాం నరోత్తమ ।
మలదాశ్చ కరూశాశ్చ దేవనిర్మాణనిర్మితౌ ॥ 24.17 ॥
63. పురా వృత్రవధే రామ మలేన సమభిఘ్నతమ్ ।
క్షుధా చైవ సహస్రాక్షం బ్రహ్మహత్యా సమావిశత్ ॥ 24.18 ॥
64. తమిన్ద్రం స్నాపయన్ దేవాః ఋషయశ్చ తపోధనాః ।
కలశైస్సాష్టాపయామాసుః మలం చాస్య ప్రమోచయన్ ॥ 24.19 ॥
65. ఇహ భూమ్యాం మలం దత్త్వా దత్త్వా కారూశమేవ చ ।
శరీరజం మహేన్ద్రస్య తతో హర్షం ప్రపేదిరే ॥ 24.20 ॥
66. నిర్మలో నిష్కరూశశ్చ శుచిరిన్ద్రో యదాభవత్ ।
దదౌ దేశస్య సుప్రీతః వరం ప్రభురనుత్తమమ్ ॥ 24.21 ॥
67. ఇమౌ జనపదౌ స్ఫీతౌ ఖ్యాతిం లోకే గమిష్యతః ।
మలదాశ్చ కరూశాశ్చ మమాంగమలధారిణౌ ॥ 24.22 ॥
68. సాధు సాధ్వితి తం దేవాః పాకశాసనమబ్రువన్ ।
దేశస్య పూజాం తాం దృష్ట్వా కృతాం శక్రేణ ధీమతా ॥ 24.23 ॥
69. ఏతౌ జనపదౌ స్ఫీతౌ దీర్ఘకాలమరిన్దమ ।
మలదాశ్చ కరూశాశ్చ ముదితౌ ధనధాన్యతః ॥ 24.24 ॥

70. కస్యచిత్త్వథ కాలస్య యక్షీ వై కామరూపిణీ ।
 బలం నాగసహస్రస్య ధారయన్తి తదా హ్యభూత్ ।
 తాటకా నామ భద్రం తే భార్యా సున్దస్య ధీమతః ॥ 24.25 ॥

71. మారీచో రాక్షసః పుత్రః యస్యాశ్చక్రపరాక్రమః ॥ 24.26 ॥

72. వృత్తబాహుర్మహావీర్యః విపులాస్య తనుర్మహాన్ ।
 రాక్షసో భైరవాకారః నిత్యం త్రాసయతే ప్రజాః ॥ 24.27 ॥

73. ఇమౌ జనపదౌ నిత్యం వినాశయతి రాఘవ ।
 మలదాంశ్చ కరూశాంశ్చ తాటకా దుష్టచారిణీ ॥ 24.28 ॥

74. సేయం పన్థానమావార్య వసత్యధ్యర్థయోజనే ।
 అత ఏవ చ గన్తవ్యం తాటకాయా వనం యతః ॥ 24.29 ॥

75. స్వబాహుబలమాశ్రిత్య జహీమాం దుష్టచారిణీమ్ ।
 మన్నియోగాదిమం దేశం కురు నిష్కణ్ఠకం పునః ॥ 24.30 ॥

76. న హి కశ్చిదిమం దేశం శక్నోత్యాగన్తుమీదృశమ్ ।
 యక్షిణ్యా ఘోరయా రామ ఉత్పాదితమసహ్యయా ॥ 24.31 ॥

77. ఏతత్తే సర్వమాఖ్యాతం యథైతద్దారుణం వనమ్ ।
 యక్ష్యా చోత్పాదితం సర్వమ్ అద్యాపి న నివర్తతే ॥ 24.32 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే చతుర్వింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే పంచవింశస్సర్గః

78. అథ తస్యాప్రమేయస్య మునేర్వచనముత్తమమ్ ।
 శ్రుత్వా పురుషశార్దూలః ప్రత్యువాచ శుభాం గిరమ్ ॥ 25.1 ॥

79. అల్పవీర్యా యదా యక్షాః శూయన్తే మునిపుంగవ ।
 కథన్నాగసహస్రస్య ధారయత్యబలా బలమ్ ॥ 25.2 ॥

80. విశ్వామిత్రోఽబ్రవీద్వాక్యం శృణు యేన బలోత్తరా ।
 వరదానకృతం వీర్యం ధారయత్యబలా బలమ్ ॥ 25.3 ॥

81. పూర్వమాసీన్మహాయక్షః సుకేతుర్నామ వీర్యవాన్ ।
 అనపత్యశ్శుభాచారః స చ తేపే మహత్తపః ॥ 25.4 ॥

82. పితామహస్తు సుప్రీతః తస్య యక్షపతేస్తదా ।
 కన్యారత్నం దదౌ రామ తాటకాం నామ నామతః ॥ 25.5 ॥

83. దదౌ నాగసహస్రస్య బలం చాస్యాః పితామహాః ।
న త్వేవ పుత్రం యక్షాయ దదౌ బ్రహ్మ మహాయశాః ॥ 25.6 ॥
84. తాం తు జాతాం వివర్ధంతీం రూపయౌవనశాలినీమ్ ।
జంభపుత్రాయ సున్దాయ దదౌ భార్యాయ యశస్వినీమ్ ॥ 25.7 ॥
85. కస్యచిత్త్వథ కాలస్య యక్షీ పుత్రమజాయత ।
మారీచం నామ దుర్ధర్షం యశ్చాపాద్రాక్షసోఽభవత్ ॥ 25.8 ॥
86. సుందే తు నిహతే రామ సాఽగస్త్యం మునిపుంగవమ్ ।
తాటకా సహ పుత్రేణ ప్రధర్షయితుమిచ్ఛతి ॥ 25.9 ॥
87. భక్షార్థం జాతసంరమ్భాః గర్జంతీ సాభ్యధావత ॥ 25.10 ॥
88. ఆపతంతీం తు తాం దృష్ట్వా అగస్త్యో భగవాన్పషిః ।
రాక్షసత్వం భజస్వేతి మారీచం వ్యాజహార సః ॥ 25.11 ॥
89. అగస్త్యః పరమక్రుద్ధః తాటకామపి శప్తవాన్ ॥ 25.12 ॥
90. పురుషోదీ మహాయక్షీ విరూపా వికృతాననా ।
ఇదం రూపం విహాయాథ దారుణం రూపమస్తు తే ॥ 25.13 ॥
91. సైషా శాపకృతామర్షా తాటకా క్రోధమూర్ఛితా ।
దేశముత్సాదయత్యేనమ్ అగస్త్యచరితం శుభమ్ ॥ 25.14 ॥
92. వీనాం రాఘవ దుర్వృత్తాం యక్షీం పరమదారుణామ్ ।
గోబ్రాహ్మణహితార్థాయ జహి దుష్టపరాక్రమామ్ ॥ 25.15 ॥
93. న హ్యేనాం శాపసంస్పృష్టాం కశ్చిదుత్సహతే పుమాన్ ।
నిహన్తుం త్రిషు లోకేషు త్వామృతే రఘునన్దన ॥ 25.16 ॥
94. న హి తే స్త్రీవధకృతే ఘృణా కార్యా నరోత్తమ ।
చాతుర్వర్ణ్యహితార్థాయ కర్తవ్యం రాజసూనునా ॥ 25.17 ॥
95. నృశంసమనృశంసం వా ప్రజారక్షణకారణాత్ ।
పాతకం వా సదోషం వా కర్తవ్యం రక్షతా సతామ్ ॥ 25.18 ॥
96. రాజ్యభారనియుక్తానామ్ ఏష ధర్మస్సనాతనః ।
అధర్మ్యాం జహి కాకుత్స్థ ధర్మోహ్యస్యా న విద్యతే ॥ 25.19 ॥
97. శ్రూయతే హి పురా శక్రః విరోచనసుతాం నృప ।
ప్రథివీం హన్తుమిచ్ఛంతీం మన్థరామభ్యసూదయత్ ॥ 25.20 ॥

98. విష్ణునాచ పురా రామ భృగుపత్నీ దృఢవ్రతా ।
అనిష్టం లోకమిచ్ఛంతీ కావ్యమాతా నిషూదితా ॥ 25.21 ॥

99. ఏతైశ్చాన్వైశ్చ బహుభిః రాజపుత్ర మహాత్మభిః ।
అధర్మసహితా నార్యః హతాః పురుషసత్త్వమైః ।
తస్మాదేనాం ఘృణాం త్యక్త్యా జహి మచ్ఛాసనాన్బుప ॥ 25.22 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే పంచవింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే షడ్వింశస్సర్గః

100. మునేర్వచనమక్లీబం శ్రుత్వా నరవరాత్మజః ।
రాఘవః ప్రాంజలిర్భుత్వా ప్రత్యువాచ దృఢవ్రతః ॥ 26.1 ॥

101. పితుర్వచననిర్దేశాత్ పితుర్వచనగౌరవాత్ ।
వచనం కౌశికస్యేతి కర్తవ్యమవిశంకయా ॥ 26.2 ॥

102. అనుశిష్టోఽస్త్రియోధ్యాయాం గురుమధ్యే మహాత్మనా ।
పిత్రా దశరథేనాహం నావజ్ఞేయం చ తద్వచః ॥ 26.3 ॥

103. సోఽహం పితుర్వచశ్రుత్వా శాసనాద్రభహ్మవాదినః ।
కరిష్యామి న సన్దేహః తాటకావధముత్తమమ్ ॥ 26.4 ॥

104. గోబ్రాహ్మణహితార్థాయ దేశస్యాస్య సుఖాయ చ ।
తవ చైవాప్రమేయస్య వచనం కర్తుముద్యతః ॥ 26.5 ॥

105. ఏవముక్త్యా ధనుర్మధ్యే బధ్వా ముష్టిమరిన్దమః ।
జ్యాఘోషమకరోత్తివ్రం దిశశ్శబ్దేన నాదయన్ ॥ 26.6 ॥

106. తేన శబ్దేన విత్రస్తాః తాటకావనవాసినః ।
తాటకా చ సుసంక్రుద్ధా తేన శబ్దేన మోహితా ॥ 26.7 ॥

107. తం శబ్దమభినిధ్యాయ రాక్షసీ క్రోధమూర్ఛితా ।
శ్రుత్వా చాభ్యద్రవద్వేగాత్ యతశ్శబ్దో వినిస్ఫుతః ॥ 26.8 ॥

108. తాం దృష్ట్వా రాఘవః క్రుద్ధాం వికృతాం వికృతాననామ్ ।
ప్రమాణేనాతివృద్ధాం చ లక్ష్మణం సోఽభ్యభాషత ॥ 26.9 ॥

109. పశ్య లక్ష్మణ యక్షిణ్యా ఖైరవం దారుణం వపుః ।
భిద్యేరన్ దర్శనాదస్యాః భీరూణాం హృదయాని చ ॥ 26.10 ॥

110. ఏనాం పశ్య దురాధర్షాం మాయాబలసమన్వితామ్ ।
వినివృత్తాం కరోమ్యద్య హృతకర్ణాగ్రనాసికామ్ ॥ 26.11 ॥

111. న హ్యేనాముత్సహే హన్తుం స్త్రీస్వభావేన రక్షితామ్ ।
వీర్యం చాస్యా గతిం చాపి హనిష్యామీతి మే మతిః ॥ 26.12 ॥
112. ఏవం బ్రువాణే రామే తు తాటకా క్రోధమూర్ఛితా ।
ఉద్యమ్య బాహూ గర్జన్తి రామమేనాభ్యధావత ॥ 26.13 ॥
113. విశ్వామిత్రస్తు బ్రహ్మర్షిః హుంకారేణాభిభర్ష్య తామ్ ।
స్వస్తి రాఘవయోరస్తు జయం చైవాభ్యభాషత ॥ 26.14 ॥
114. ఉద్ధూన్వానా రజో ఘోరం తాటకా రాఘవావుభౌ ।
రజోమోహేన మహతా ముహూర్తం సా వ్యమోహయత్ ॥ 26.15 ॥
115. తతో మాయాం సమాస్థాయ శిలావర్షేణ రాఘవౌ ।
అవాకిరత్సుమహతా తతశ్చక్రోధ రాఘవః ॥ 26.16 ॥
116. శిలావర్షం మహత్తస్యాః శరవర్షేణ రాఘవః ।
ప్రతిహత్యోపధావన్త్యాః కరో చిచ్ఛేద పత్రిభిః ॥ 26.17 ॥
117. తతశ్చిన్నభుజాం శ్రాన్తామ్ అభ్యాశే పరిగర్జతీమ్ ।
సామిత్రకరోత్కోధాత్ ధృతకర్ణాగ్రనాసికామ్ ॥ 26.18 ॥
118. కామరూపధరా సద్యః కృత్వా రూపాణ్యనేకశః ।
అన్తర్దానం గతా యక్షీ మోహయన్తీవ మాయయా ।
అశ్మవర్షం విముంచన్తి భైరవం విచచార హ ॥ 26.19 ॥
119. తతస్తావశ్మవర్షేణ కీర్యమాణౌ సమన్తతః ।
దృష్ట్వా గాధిసుతశ్రీమాన్ ఇదం వచనమబ్రవీత్ ॥ 26.20 ॥
120. అలం తే ఘృణయా వీర పాపైషా దుష్టచారిణీ ।
యజ్జవిఘ్నకరీ యక్షీ పురా వర్ధతి మాయయా ॥ 26.21 ॥
121. వధ్యతాం తావదేవైషా పురా సన్ధ్యా ప్రవర్తతే ।
రక్షాంసి సన్ధ్యాకాలేషు దుర్ధర్షాణి భవన్తి వై ॥ 26.22 ॥
122. ఇత్యుక్తస్తు తదా యక్షీమ్ అశ్మవృష్ట్యాభివర్షతీమ్ ।
దర్శయన్ శబ్దవేధిత్వం తాం రురోధ స సాయకైః ॥ 26.23 ॥
123. సా రుద్ధా శరజాలేన మాయాబలసమన్వితా ।
అభిదుద్రావ కాకుత్స్థం లక్ష్మణం చ వినేదుషీ ॥ 26.24 ॥
124. తామాపతన్తిం వేగేన విక్రాన్తామశనీమివ ।
శరేణోరసి వివ్యాధ సా పసాత మమార చ ॥ 26.25 ॥

125. తాం హతాం భీమసంకాశాం దృష్ట్వా సురపతిస్తదా ।
సాధు సాద్వితి కాకుత్స్థం సురాశ్చ సమపూజయన్ ॥ 26.26 ॥
126. ఉవాచ పరమప్రీతః సహస్రాక్షః పురన్దరః ।
సురాశ్చ సర్వే సంహృష్టాః విశ్వామిత్రమథాబ్రువన్ ॥ 26.27 ॥
127. మునే కౌశిక భద్రం తే సేన్ద్రాస్సర్వే మరుద్గణాః ।
తోషితాః కర్మణాఽనేన స్నేహం దర్శయ రాఘవే ॥ 26.28 ॥
128. ప్రజాపతేః కృశాశ్వస్య పుత్రాన్ సత్యపరాక్రమాన్ ।
తపో బలభృతో బ్రహ్మాన్ రాఘవాయ నివేదయ ॥ 26.29 ॥
129. పాత్రభూతశ్చ తే బ్రహ్మాన్ తవానుగమనే ధృతః ।
కర్తవ్యం చ మహత్కార్యం సురాణాం రాజసూనునా ॥ 26.30 ॥
130. ఏవముక్త్యా సురాస్సర్వే జగ్ముర్హృష్టా యథాగతమ్ ।
విశ్వామిత్రం పురస్కృత్య తతస్సన్ధ్యా ప్రవర్తతే ॥ 26.31 ॥
131. తతో మునివరః ప్రీతః తాటకావధతోషితః ।
మూర్ధ్ని రామముపాఘ్రాయ ఇదం వచనమబ్రవీత్ ॥ 26.32 ॥
132. ఇహోద్య రజనీం రామ వసామ శుభదర్శన ।
శ్వః ప్రభాతే గమిష్యామః తదాశ్రమపదం మమ ॥ 26.33 ॥
133. విశ్వామిత్రవచశ్రుత్వా హృష్టో దశరథాత్మజః ।
ఉవాస రజనీం తత్ర తాటకాయా వనే సుఖమ్ ॥ 26.34 ॥
134. ముక్తశాపం వనం తచ్చ తస్మిన్నేవ తదాహని ।
రమణీయం విబభ్రాజ యథా చైత్రరథం వనమ్ ॥ 26.35 ॥
135. నిహత్య తాం యక్షసుతాం స రామః, ప్రశస్యమానస్సురసిద్ధసంఘైః ।
ఉవాస తస్మిన్ మునినా సహైవ, ప్రభాతవేళాం ప్రతిబోధ్యమానః ॥ 26.36 ॥
- ఇత్యార్షే శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే షడ్వింశస్సర్గః**

ఫలశ్రుతిః

కుటుంబవృద్ధిం ధనధాన్యవృద్ధిం, స్త్రియశ్చ ముఖ్యాస్సుఖముత్తమం చ ।
శ్రుత్వా శుభం కావ్యమిదం మహార్థం, ప్రాప్నోతి సర్వాం భువి చార్థసిద్ధిమ్ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీనాసిష్ఠ మహారామాయణే వాల్మీకీయే ఉత్పత్తిప్రకరణే

ఏకోనసప్తతితమస్సర్గః

శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ -

అథ వర్షసహస్రేణ, తాం పితామహ ఆయయౌ ।

దారుణం హి తపస్సిద్ధ్యై, విషాగ్నిరపి శీతలః ॥ 1 ॥

మనసైవ ప్రణవ్యైనం, సా తథైవ స్థితా సతీ ।

కో వరః క్షుచ్ఛమాయాఽలమ్, ఇతి చింతాన్వితాఽభవత్ ॥ 2 ॥

ఆస్పృతం ప్రార్థయిష్యేఽహం, వరమేకమిమం విభుం ।

అనాయసీ చాయసీ చ, స్యామహం జీవసూచికా ॥ 3 ॥

అస్యోక్త్యా ద్వివిధా సూచిః, భూత్వా లక్ష్మ్యా విశామ్యహం ।

ప్రాణినాం సహసర్వేషాం, హృదయం సురభిర్యథా ॥ 4 ॥

యథాభిమతమేతేన, గ్రసేయం సకలం జగత్ ।

క్రమేణ క్షుద్వినాశాయ, క్షుద్వినాశః పరం సుఖమ్ ॥ 5 ॥

ఇతి సంచింతయంతీం తామ్, ఉవాచ కమలాలయః ।

అన్యాదృశ్యాస్తథా దృష్ట్వా, స్తనితాభ్రవోపమమ్ ॥ 6 ॥

బ్రహ్మలూవాచ -

పుత్రి కర్కటికే, రక్షః కులశైలాభ్రమాలికే ।

ఉత్తిష్ఠ త్వం తు తుష్టోఽస్మి, గృహాణాభిమతం వరం ॥ 7 ॥

కర్కట్యువాచ -

భగవన్ భూతభవ్యేశ, స్యామహం జీవసూచికా ।

అనాయసీ చాయసీ చ, విధేఽర్పయసి చేద్వరం ॥ 8 ॥

శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ -

ఏవమస్త్తితి తాముక్త్యా, పునరాహ పితామహః ।

సూచికా సోపసర్గా త్వం, భవిష్యసి విషూచికా ॥ 9 ॥

సూక్ష్మయా మాయయా, సర్వలోకహింసాం కరిష్యసి ।

దుర్భోజనా దురారంభాః, మూర్ఖా దుఃస్థితయశ్చ యే ॥ 10 ॥

దుర్దేశవాసినో దుష్టాః, తేషాం హింసాం కరిష్యసి ।

ప్రవిశ్యాఽహం హృదయం ప్రాణైః, పద్మస్త్రీహాది బాధనాత్ ॥ 11 ॥

వాతలేఖాత్మికా వ్యాధిః, భవిష్యసి విషూచికా ।
 సగుణం విగుణం చైవ, జనమాసాదయిష్యసి ॥ 12 ॥
 గుణాన్వితచికిత్సార్థం, మంత్రోఽయం తు మయోచ్యతే ।

బ్రహ్మోవాచ -

హిమాద్రేరుత్తరే పార్శ్వే, కర్కటీ నామ రాక్షసీ ॥ 13 ॥
 విషూచికాఽభిధానా సా, నామ్నాప్యన్యాయ బాధికా ।

తస్యాః మంత్రః ।

ఓం, హ్రీం, హ్రోం, రీం, రాం, విష్ణు శక్తయే నమః (3 సార్లు)

ఓం, నమో భగవతి, విష్ణుశక్తిమేనాం.

ఓం, హర హర, నయ నయ, పచ పచ, మథ మథ,

ఉత్పాదయ ఉత్పాదయ, దూరే కురు స్వాహా.

హిమవంతం గచ్ఛ, జీవ, సః, సః, సః, చంద్రమండల గతోఽసి స్వాహా।

(3 సార్లు)

ఇతి మంత్రీ మహామంత్రం, న్యస్య వామకరోదరే ।
 మార్జయేదాతురాకారం, తేన హస్తేన సంయుతః ॥ 14 ॥
 హిమశైలాభిముఖ్యేన, విద్రుతాం తాం విచింతయేత్ ।
 కర్కటీం కర్కశాక్రందాం, మంత్రముద్గరమర్దితాం ॥ 15 ॥
 ఆతురం చింతయేచ్ఛంద్రే, రసాయన హృదిస్థితం ।
 అజరామరణం యుక్తం, ముక్తం సర్వాధివిభ్రవైః ॥ 16 ॥
 సాధకో హి శుచిర్భూత్వా, స్వాచాంతస్సుసమాహితః ।
 క్రమేణానేన సకలాం, ప్రోచ్చినత్తి విషూచికామ్ ॥ 17 ॥

ఇతి గగనగతః, త్రిలోకనాథః,

గగనగసిద్ధగృహీత,సిద్ధమంత్రః ।

గతః, ఉపగతశక్రవంద్యమానః,

నిజపురమ్, అక్షయమ్, ఆయమ్, ఉజ్వలశ్రీః ॥18॥

ఇత్యార్షే శ్రీవాసిష్ఠమహారామాయణే వాల్మీకీయే ఉత్పత్తిప్రకరణే

విషూచికామంత్రకథనం నామ ఏకోనసప్తతితమస్కర్ణః

అథ ధన్వంతరి ధ్యానమ్

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగాన్మే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠన్తి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ,
వజ్రజలౌకహస్తాయ, సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిప్లవే స్వాహా.
ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే, సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ నవగ్రహవ్రాఢనా

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుష్ప్యైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు, దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేఽస్తు, గ్రహాః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమావ్రాఢనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠన్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

